

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Adm.enhet: Kyst- og havbruksavdelingen
Saksbehandler: Frank Jacobsen
Telefon: 46815975
Vår referanse: 16/18122
Deres referanse:
Dato: 20.03.2017

Høringsuttalelse til forslag til revisjon av kart- og planforskriften

Vi viser til brev fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet vedrørende ovennevnte.

For at potensialet for sjømatproduksjon fra norske kyst- og havområder kan utnyttes på en bærekraftig måte, skal Fiskeridirektoratet bidra til at fiskeri- og havbruksnæringens interesser blir ivaretatt i plan- og arealprosesser.

Som grunnlag for god arealforvaltning, er det behov for en best mulig kartfesting av blant annet gyte- og oppvekstområder og særskilte fiskefelt i kystsonen. Havforskningsinstituttet bidrar til dette arbeidet. Fiskeridirektoratet nyttiggjør seg også av data innsamlet av andre etater og organisasjoner for å oppnå en bedre kartfesting.

Fiskeridirektoratet videreutvikler og tilrettelegger stedfestede data i kartverktøy til bruk for egen saksbehandling, og gjør kartfestede data tilgjengelig for andre offentlige og private brukere.

Ettersom forslagene omhandler endringer i forskriftsbestemmelsene om kart, stedfestet informasjon, arealformål og planregister, har Fiskeridirektoratet synspunkter som vi med dette ønsker å formidle.

Det fremgår at formålet med endringsforslagene er blant annet å legge til rette for mer effektive, digitale kart- og planprosesser, og med mål om enklere, raskere og bedre saksbehandling og forvaltning. Fiskeridirektoratet støtter dette formålet.

Gjeldende vedlegg I og II oppheves og erstattes av nytt vedlegg I med underpunktene a, b og c, samt nytt vedlegg II som omfatter arealutforming av regional plan. Fiskeridirektoratet er enig i denne omleggingen og mener dette vil forenkle veiledningen for konstruksjon av arealplankart.

Vi er positive til opprettelsen av et sentralt planregister hos Statens kartverk. I dag kan det i enkelte tilfeller være utfordrende å skaffe til veie gjeldende arealplaner hvis de ikke er registrert i vårt arkivsystem. Digitale arealplaner er ikke alltid like tilgjengelig via kommunenes nettsider og noen ganger er det kun eldre planer som er tilgjengelig. Dette gjelder spesielt når planer relativt nylig er vedtatt.

Det er også bra at vi får inn 3D illustrasjoner for bedre forståelse av plan. Dette kan være særlig nyttig ved planlegging i sjø mht. bl.a. akvakulturområder som kan kreve varierende plass i vannsøylen.

Det foreslås at det leveres en årsversjon av både planregister og datasettene i det offentlige kartgrunnlaget til Kartverket, slik at disse dataene er felles tilgjengelig for analyseformål. Vi har ingen innvendinger til en slik løsning.

Vi støtter også forslaget om at Kartverket får ansvaret for den tekniske administrasjonen av de digitale forvaltningsbasene for de regionale og statlige arealplanene.

Regler for fargelegging, skravur og annen symbolbruk i plankart framkommer i nasjonal produktspesifikasjon for arealplan og digitalt planregister. Vi mener det er positivt at dette inkluderes i vedleggene til kart- og planforskriften. Det bør også gjøres en revidering av disse spesifiseringene. Slik tegnereglene er i dag for framstilling av kommunale arealplaner er det vanskelig å skille enkelte av planformålene under hovedkategori bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhørende strandsoner fra hverandre. Det bør gjøres fargekorrigeringer slik at kartene blir mer lesbare og brukervennlige.

Angående underformål og forenkling

Høringsinstansene er bedt om å komme med synspunkter dersom det er grunnlag for å forenkle inndelingen i underformål. Fiskeridirektoratet tolker regelverket (plb § 11-7 nr. 6) slik at underformålene, for eksempel «fiske», ikke kan underinndeles ytterligere på kommuneplannivå. Det er derfor ikke tillatt å angi for eksempel låsettingsplasser på plankartet til kommuneplanens arealdel. Slike områder skal avsettes med underformål «fiske», jf. *Retningslinjer for arbeid med kystsonoplanlegging i Fiskeridirektoratet* side 32. <http://www.fiskeridir.no/Sjoeareal/Dokumenter/Rapporter/Retningslinjer-for-arbeid-med-kystsonoplanlegging-i-Fiskeridirektoratet>

Vi bygger denne tolkningen på at arealformålene i pbl § 11-7 om arealformål i kommuneplanens arealdel er uttømmende angitt. Derimot er arealformålene for reguleringsplaner ikke uttømmende angitt. Ordet «herunder» viser dette. En videre underdeling av formålene kan skje gjennom forskrift, jf. pbl § 12-5, siste ledd. Se også Or.prp. nr. 32 (2007-2008). Gitt denne tolkningen, kan man ikke legge til nye underformål på kommuneplannivå uten at det gjøres endringer innenfor plan- og bygningsloven.

Med hensyn til hovedformål 6, Bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhørende strandsone, mener vi det er fornuftig å synliggjøre aktiviteter som ekskluderer annen arealbruk. Men de foreslåtte formålene *ankringsområder, opplagsområder og riggområder* synes å overlappe hverandre i stor grad, og skilles typisk ved tidslengden på aktiviteten som foregår. Riggområde skiller seg fra de to første ved annen type aktivitet, men rigger o.a. kan like gjerne fortøyas i *opplagsområder* med bakgrunn i samme tidsbehov som for fartøyer.

Derimot vil det være hensiktsmessig med et formål for industriell aktivitet i sjø, hvor det i tillegg til vedlikehold/klassing og ferdigstilling/sammenkobling foregår større reparasjoner, produksjon, testing samt demontering/opphogging av installasjoner. Eksempel på slik aktivitet er opphogging av utrangerte oljeinstallasjoner, fartøy/skip o.l., bygging av vindmøller, jf. reguleringsplan sjøområde Vats- og Yrkjefjorden. Vindkraftanlegg, område med vindmøller, mener vi også er industriområde i sjø, jf. planene som ble avslått på Siragrunnen. Både dumping/deponering av masser fra gruvevirksomhet, og dumping/deponering i forbindelse med mudring i sjø og andre typer tiltak på land samt råstoffutvinning (uttak av mineraler/råstoff) på sjøbunn, vil også kunne inngå i et underformål, *industriområde*. Vi tror bruk av sjøareal til industriell aktivitet av ulik art vil øke fremover og dermed økt behov for *eget underformål*.

Levendelagring og fangstbasert akvakultur blir stadig mer aktuelt. Levendelagring kan sammenlignes med låssetting, som i dag markeres som enbruks fiskeområder. Dette er viktig for å ivareta de viktigste låssettingsplassene. Men levendelagring (uten foring av fisk) er likevel mer varige installasjoner i sjø enn tradisjonell låssetting, og vi mener det bør vurderes å ha et *eget underformål* for slike tiltak. Fangstbasert akvakultur (levendelagring med foring) kan sidestilles med tradisjonell akvakultur.

Vi merker oss at gytefelt og oppvekstområder for yngel er slått sammen til et underformål, listet opp i vedlegg 1a). Gytefeltene er ofte markert som F (fiske), eller som hensynssoner. Det er formålstjenlig å gruppere gytefelt sammen med oppvekstområder da disse kan være sammenfallende. Vi mener likevel at gytefelt og oppvekstområder bør være *egne underformål hver for seg*, siden de etter vår erfaring oftest ikke er sammenfallende. Hvis forslaget som foreligger blir stående vil vi bemerke at dette formålet omtales på to måter i høringen. I vedlegget er dette underformålet formulert som «gytefelt og oppvekstområde for yngel», mens i teksten er det omtalt som «gytefelt/oppvekstområde for yngel». Vi anbefaler at denne skrivemåten også brukes i vedlegget (med «/» i stedet for «og») siden gytefelt ikke alltid er sammenfallende med oppvekstområder. Områder kan altså være enten gyteområder eller oppvekstområder.

Når det gjelder *kaste- og låssettingsplasser*, ser vi behov for en differensiering. Tidligere foregikk notfisket med landnot på dertil gunstige kasteplasser, og helst skulle det også være mulig å oppbevare fangsten i lås i nærheten. Etter hvert var det mange lokaliteter som ble brukt som kaste- og låssettingsplasser langs hele kysten. Utviklingen i fisket har redusert

behovet for kasteplasser, men absolutt ikke for låssettingsplasser. Låssettingsplassene er langt på vei innarbeidet i kommuneplanene, og i mange kommuner har en gjennom rullering foretatt en sortering av lokalitetene og resultatet har blitt langt færre, men prioriterte, låssettingsplasser. Man bør derfor endre formålsnavnet til *låssettingsplasser*. Dette blir da en presis og grei angivelse av aktiviteten, og i samsvar med Fiskeridirektoratets terminologi i Kystnære fiskeridata, <http://www.fiskeridir.no/Kart> . Plasser der det eventuelt foregår strandkast kan avmerkes som et (gjerne mindre) område med formål *fiskeområde med aktive redskaper*.

Imidlertid foregår det en annen og meget viktig type strandtrekk - de såkalte *strandnotstasjonene*, som brukes av Havforskningsinstituttet (HI) i forbindelse med marinøkologisk forskningsarbeid. Disse stasjonene er følsomme for effekter og fordrer ifølge HI en tiltakssone med radius 50 m og en varsomhetszone som tilsvarer 100 m. Strandnotundersøkelsene er en av de lengste tidsseriene i Europa, og er helt unik i lengde og omfang. For å gjennomføre denne konsist og nøyaktig hvert år er det viktig at hele stasjonsnettet opprettholdes (fra Søgne i sør til svenskegrensen i øst). Fra 1919 er disse undersøkelsene gjennomført helt regelmessig hvert år i september/oktober. En lang rekke faste stasjoner (pr. 2011 - 139 stk) på kysten fra Søgne til svenskegrensa undersøkes hvert år ved hjelp av en strandnot. Stasjonene har ikke noen egentlig annen beskyttelse, og burde beskyttes/vernes bedre. Vi vil derfor foreslå at det opprettes et *eget underformål forskningsstasjon – strandnottrekk*. Alternativt kan strandnottrekkene avmerkes som formål *fiskeområde med aktive redskaper*.

Det foreslås at formålet fiskebruk erstattes av nytt formålsnavn *fiskeområde*. Dette er en mye mer presis formulering, som vi støtter fullt ut.

I vedlegg 1a, hovedformål 2, Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur er det foreslått to nye underformål til havn, *molo og navigasjonsinstallasjon*. Vi støtter Kystverkets vurdering om behov for tilføyelse av nye planformål for bedre å kunne ivareta farvannsinteresser i plansammenheng. Vi har sammenfallende interesser med Kystverket om å ivareta fiskerihavnene i plansammenheng, og vi slutter oss til de forslagene som her er nevnt.

Med hilsen

Jens Christian Holm
direktør

Marianne Bøe
seksjonssjef

Brevet er godkjent elektronisk og sendes uten underskrift

Mottakerliste:

Kommunal- og
moderniseringsdepartementet

Postboks 8112 Dep

0032

OSLO

Kopi til:

Region Midt

Region Nord

Region Nordland

Region Sør

Region Vest

Tildelingsseksjonen